Zdeněk Wagner
زدینیک واگنیر
ज़्देन्येक वाग्नेर

भारत के रंग
بھارت کے رنگ
BARVY INDIE

IceBearSoft

Toto je náhled části knihy „Barvy Indie“, který je poskytnut k volnému použití a nekomerčnímu šíření. Soubor je vytvořen úmyslně v nižším rozlišení. Předsádky jsou vynechány. Smyslem tohoto souboru je poskytnutí základní informace o zmíněné knize. Úplnou informaci najdete na stránce:

http://icebearsoft.euweb.cz/bharat.php

Při prohlížení doporučujeme zapnout režim zobrazení dvou stran vedle sebe:
View / Page layout / Facing

IceBearSoft

2012

Zdeněk Wagner
زدینیک واگنیر
ज़्देन्येक वाग्नेर

भारत के रंग
بھارت کے رنگ
BARVY INDIE

PRAHA
2012

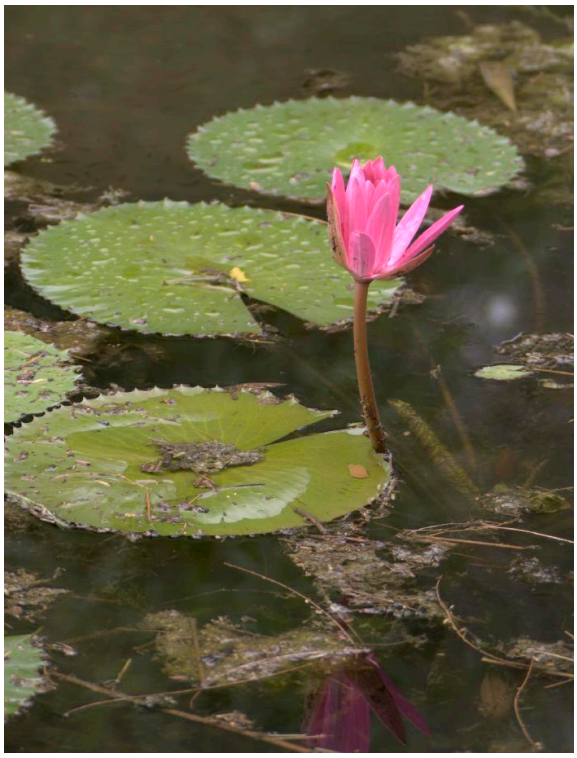

Illustrations & Text © Zdeněk Wagner, 2012

Úvod
भूमिका

Úvodem je třeba říci, co kniha s názvem भारत के रंग — بھارت کے رنگ — Barvy Indie není. Především to není cestopis. Od cestopisu by se očekával ucelený pohled na zemi nebo její část. Takový pohled zde není. Kniha není ani turistickým průvodcem. V textu nenajdete instrukce jak cestovat, co určitě navštívit, kolik stojí vstupné. Není to ani kniha o Indii. Sice v textu najdete historické, místopisné i architektonické informace, ale pouze jako doplněk. Není to posláním tohoto textu.

Čím tedy je tato kniha? Když jsem byl požádán, abych definoval Indii jedním slovem, napadlo mě okamžitě: barva. Jiným obvyklým příměrem je masála – मसाला, směs. V Indii najdete směs ve všech významech tohoto slova. A najdete samozřejmě i směs barev, kamkoliv jen pohlédnete.

Kniha je tedy jakousi ochutnávkou Indie, představením směsi jejích barev, chutí, nálad. Ukazuje střípky, z nichž si každý může sestavit svoji vlastní mozaiku. Vnímání takové mozaiky je vždy silně subjektivní.

Slon v Chrámu Bhagavadgíty v Mathuře

A stejně subjektivní je i tato kniha. Objektivita patří do reportáže, ale tou tato kniha není. V nabídnuté mozaice najdete jak světoznámé památky, tak běžný pouliční provoz. Na snímcích jsou zachyceny i rostliny a živočichové, které v Indii můžete potkat. Nechybí ani kuriozita, kterou by v Indii málokdo hledal.

Místní názvy jsou v knize přepisovány tak, aby je dokázal vyslovit laický český čtenář. Je používána stejná transliterace jako v knize Dějiny Indie vydané nakladatelstvím Lidové noviny (autoři J. Strnad, J. Filipský, J. Holman, S. Vavroušková). Nejsou tedy rozlišovány dentální a cerebrální souhlásky a koncové -á u podstatných jmen je zkráceno, aby české skloňování bylo snadnější. Koncová dlouhá samohláska je zachována u přídavných jmen, např. u názvu Míná bázár. Názvy jsou uváděny též v hindštině v písmu dévanágarí, u vybraných muslimských památek i v urdštině. Vícejazyčné jsou i názvy všech kapitol.

Faktografické informace jsou přebírány z několika zdrojů, jimiž jsou Wikipedie (včetně hindské verze), kniha Severní Indie (český překlad) od Lonely Planet, informace od průvoců, informace z nejrůznějších filmů a učebnic hindštiny. Je to tedy opět směs barev, která neposkytuje úplný obraz, ale důraz je kladen na to, aby všechny poskytnuté informace byly pravdivé.

Dillí

दिल्ली

دہلی

Baháistický Lotosový chrám – बहाई मंदिर (लोटस तैंपल)

Dillí je hlavním městem Indie. Leží na východní hranici svazového státu Harijána (हरियाणा) v sousedství svazového státu Uttarpradéš (उत्तर प्रदेश). Žije zde přibližně dvanáct milionů obyvatel, takže převyšuje počet obyvatel České republiky. Hustotu obyvatel okamžitě pocítíte na ulicích, zejména v chudších částech, jako je Pahárgaňďž (पहाड़गंज). Při pohledu na indický manželský pár, který si své zvyky přivezl i do Evropy, se nezasvěceným zdá, že manželka je podřízená, protože nejde vedle svého manžela, ale za ním. První den v lidnatém Dillí pochopíte, že se tam jinak ani chodit nedá. Manžel razí cestu davem pro manželku, která jde za ním. A dav je ohleduplný a rozestoupí se. Ulice by nedokázaly pojmout veškerou dopravu, kdyby

Chrám Lakšmí a Nárájany (Birla mandir) – लक्ष्मी नारायण मंदिर (बिड़ला मंदिर)

se jezdilo přesně podle naznačených jízdních pruhů. Je tedy běžné, že ve třech jízdních pruzích jedou čtyři auta vedle sebe a ještě se mezi nimi proplétají motocykly. A samozřejmě všichni na všechny neustále troubí. Fotografie dopravního ruchu v této knize také uvidíte.

Fotografování v Dillí obvykle omezeno není, ale jsou místa, kde je fotografování zakázáno. Takovým místem je baháistický Lotosový chrám dokončený v roce 1986. V době, kdy jsem byl v jeho blízkosti, byl chrám pro veřejnost uzavřen a musel bych čekat skoro hodinu. Protože uvnitř chrámu nic není, na vstup jsem nečekal a udělal jsem pouze snímek přes plot.

Fotografovat se nesmí ani v Chrámu bohyně Lakšmí a Nárájany, který nechal v roce 1938 postavit bohatý průmyslník B. D. Birla, proto je znám též pod názvem Birla mandir (slovo „mandir" – मंदिर – znamená „chrám"). Chrám je zasvěcen bohyni štěstí a bohatství Lakšmí a jejímu manželovi Nárájanovi (Višnuovi), udržovateli všech světů. Na fotografii je proto pouze pohled z ulice.

Kutub mínár
कुतुब मीनार
قطب مینار

Komplex Kutub Mínár je soustava budov z doby islámské vlády v Dillí. Jsou postaveny v afghánském stylu. Původně zde stálo dvacet sedm džinistických a hinduistických chrámů, po jejichž zničení zde byl postaven Kutub mínár a další budovy. Vlastní Kutub mínár je vítězný sloup. S jeho stavbou započal Prithvírádž Čauhán a pokračoval v ní Kutbuddín Ajbak. Dostavěl však pouze první patro. Šamsuddín Iltutmiš nechal postavit další tři patra a Fíróz Tughlak připojil páté patro. Jako šesté patro byla přidána kupole, která však byla při zemětřesení poškozena a zřítila se. Kupole byla Brity nahrazena. Tato náhrada však neodpovídala architektuře Kutub mínáru a byla považována za ošklivou. Lord Hardings ji proto nechal sejmout. Na vrcholu je nyní prosté železné zábradlí.

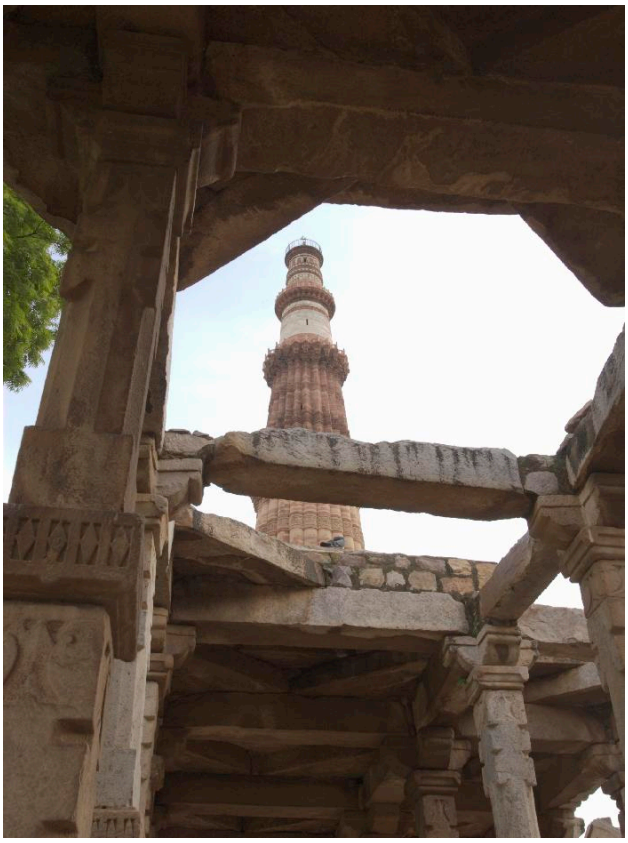

Epilog
उपसंहार

Autoportrét v pokoji hotelu DE HOLIDAY

Když jsem v úvodu knihy psal, že budu dbát na to, aby všechny informace byly pravdivé, nepočítal jsem s tím, že při jejich vyhledávání nastanou problémy. Předpokládal jsem, že základní údaje najdu v turistickém průvodci, něco převezmu z internetových zdrojů a přidám střípky toho, co jsem se dozvěděl přímo v Indii. V té chvíli jsem vůbec netušil, že údaje z různých zdrojů jsou rozporuplné. Pátrání po pravdě bylo náročné, protože nejsem historik a zaručeně pravdivé knihy nemám. Skutečné originály vytesané v písmu bráhmí, nebo dokumenty psané sanskrtem, persky či turecky, bych stejně přečíst neuměl. Doufám, že s pomocí textů na informačních tabulích, které jsem si při návštěvě památek vyfotil, se mi nakonec podařilo dopátrat správných údajů.

Wikipedie obsahuje velké množství informací. Většině z nich lze věřit, ale cílem této knihy nebylo přepisování textů z jiných zdrojů. Zvídavý čtenář si je snadno najde. Cílem bylo, jak název napovídá, vystižení

barev Indie ve všech smyslech toho slova. Faktografické údaje byly přednostně vybírány z hindsky a urdsky psaných zdrojů, kde lze předpokládat, že je většina čtenářů v originále přečíst nedokáže. Některé z nich jsou navíc dostupné pouze v Indii.

Text je poplatný tomu, že jsem se již před cestou začal učit hindsky a dodatečně jsem obrátil svoji pozornost částečně i k urdštině. Cesta byla nejen fotografická, ale do jisté míry i studijní. Pečlivě jsem si zapisoval názvy navštívených míst v hindštině. Snažil jsem se sledovat televizi a pochopil jsem i bez titulků film RAM TERI GANGA MAILI (राम तेरी गंगा मैली) – Ráme, tvá Ganga se znečistila. Dokonce se mi při sledování televizních zpráv hodilo, že vím, že slovo आदमख़ोर znamená lidožrout. Pro své potřeby i pro případné studenty proto v knize uvádím názvy v hindštině a někdy i v urdštině. Studijní cíl cesty byl částečně naplněn. A když jsem při psaní knihy prohledával hindsky psané materiály, opět jsem se něco nového naučil.

Kniha zachycuje můj první pobyt v Indii v době od 30. srpna do 12. září 2009. Kapitoly nevystihují chronologicky, jak jsem Indií cestoval. Fotografie dané lokality jsou však vždy řazeny společně, a to i v případech, kdy byly pořízeny v jiný den z odlišného místa, v jinou denní dobu a v odlišném počasí. S tím také někdy souvisí rozdíly v barevnosti snímků. विदाई ।

Pokoj v hotelu COTTAGE YES PLEASE

Obsah

Úvod / भूमिका 5
Dillí / दिल्ली / دہلی 7
Kutub mínár / क़ुतुब मीनार / قطب مینار 9
Červená pevnost / लाल क़िला / لال قلعہ 18
Džámá masdžid / जामा मस्जिद / جامع مسجد 24
Míná bázár / मीना बाज़ार 32
Puráná kila / पुराना क़िला 34
Humájúnova hrobka / हुमायूँ का मक़बरा 39
Hrobka Isy Chána / इसा ख़ान का मक़बरा 42
Sunahrí masdžid / शाही सुनहरी मस्जिद 46
Fíróz Šáh Kótla / फ़ीरोज़ शाह कोटला 47
Tughlakábád / तुग़लक़ाबाद 53
Lódíovské zahrady / लोदी उद्यान 60
Sváminárájan Akšardhám / स्वामिनारायण अक्षरधाम 65
Banglá sáhib / बंगला साहिब 67
Džantar mantar / जंतर मंतर 69
Rádžghát / राजघाट 73
Gándhí smrti / गांधी स्मृति 74
Šántivan / शांतिवन 75
Mathura / मथुरा 79
Chrám Bhagavadgíty / गीता मंदिर 81
Vrndávan / वृंदावन 88
Ágra / आगरा 92
Akbarova hrobka, Sikandra / अकबर का मक़बरा, सिकन्दरा 95
Itimáduddaulova hrobka / एतमादुद्दौला का मक़बरा 99
Ágerská pevnost / आगरा क़िला 105
Tádžmahal / ताजमहल / تاج محل 113
Fatéhpur Síkrí / फ़तेहपुर सीकरी / فتحپور سیکری 119

Rostlinstvo / वनस्पति 138
Živočichové / जानवर 147
Psi / कुत्ते 149
Veverky / गिलहरियाँ 151
Ptáci / पक्षी 153
Opice / बंदर 156
Dillíská zoologická zahrada / दिल्ली का चिड़ियाघर 160
Zajímavosti a kuriozity / अजब-गजब 166
Doprava / यातायात 177
Národní železniční muzeum / राष्ट्रीय रेल संग्रहालय 185
Epilog / उपसंहार 195

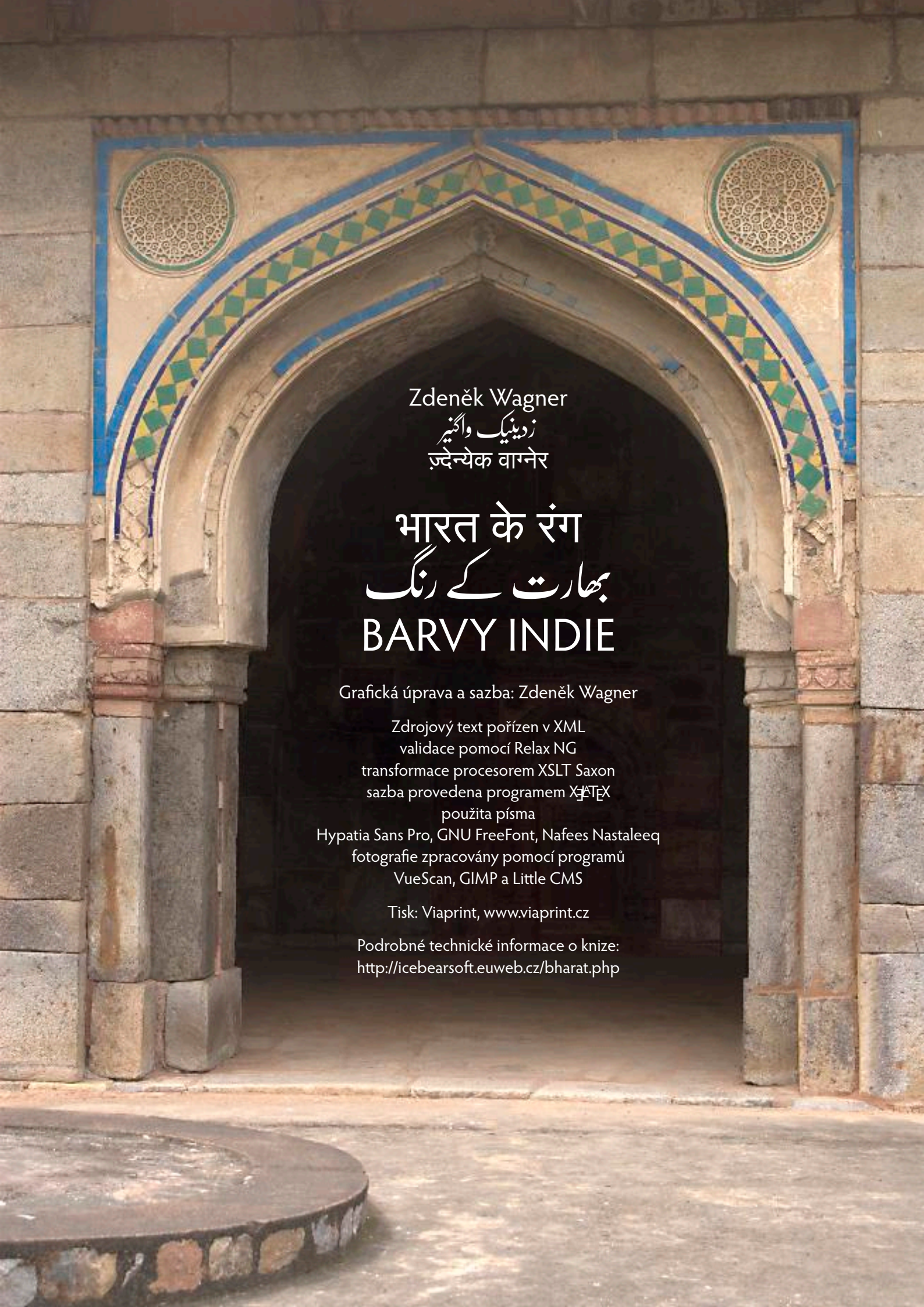

Zdeněk Wagner
زدینیک واگنیر
ज़्देन्येक वाग्नेर

भारत के रंग
بھارت کے رنگ
BARVY INDIE

Grafická úprava a sazba: Zdeněk Wagner

Zdrojový text pořízen v XML
validace pomocí Relax NG
transformace procesorem XSLT Saxon
sazba provedena programem XeLaTeX
použita písma
Hypatia Sans Pro, GNU FreeFont, Nafees Nastaleeq
fotografie zpracovány pomocí programů
VueScan, GIMP a Little CMS

Tisk: Viaprint, www.viaprint.cz

Podrobné technické informace o knize:
http://icebearsoft.euweb.cz/bharat.php

